

กรมควบคุมโรค พยากรณ์โรคและภัยสุขภาพ รายสัปดาห์ ฉบับที่ ..... (วันที่ 20-26 มีนาคม 66)

จากการเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรค

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2561-2565) ระบบเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรคพบเหตุการณ์การรับประทานแมงดาทะเลที่มีพิษ รวม 6 เหตุการณ์ มีข้อมูลผู้รับประทาน 38 ราย ในจำนวนนี้ป่วย 18 ราย และเสียชีวิตรวม 5 ราย มีอัตราป่วยตายสูงถึงร้อยละ 27.8 (เสียชีวิตประมาณ 1 ใน 3 ราย) ส่วนใหญ่เกิดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ที่มาของแมงดาทะเลมีทั้งที่จับเองและซื้อจากร้านอาหารหรือตลาด

เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2566 มีรายงานรับประทานแมงดาทะเลมีพิษ เหตุการณ์แรกของปี 2566 มีผู้ร่วมรับประทาน 7 ราย เสียชีวิต 2 ราย และป่วย 5 ราย อาการที่พบคือ คลื่นไส้ อาเจียน แขนขาไม่มีแรง หายใจผิดปกติ รู้สึกชาลิ้นและปาก ปลายมือ ปลายเท้า ผู้เสียชีวิตทั้ง 2 ราย เริ่มมีอาการภายใน 3 ชั่วโมง และเสียชีวิตหลังรับประทานภายใน 24 ชั่วโมง

กรมควบคุมโรค
Office design co.,ltd.
★★★★★

FREE

หน้า 1/2

การพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพประจำสัปดาห์นี้ คาดว่ามีโอกาสที่จะพบผู้รับประทานแมงดาทะเลที่มีพิษได้มากขึ้น เนื่องจากยังอยู่ในช่วงฤดูวางไข่ของแมงดาทะเล ซึ่งจะพบแมงดาทะเลชุกและมีไข่

โดยแมงดาทะเล โดยเฉพาะแมงดาถ้วยเป็นสัตว์ทะเลที่มีพิษ tetrodotoxin หรือ saxitoxin เช่นเดียวกับปลาปักเป้า เป็นสารพิษที่ละลายน้ำได้ดี ทนความร้อน พิษจะยับยั้งการทำงานของระบบประสาท ผู้ป่วยมักมีอาการหลังรับประทานอาหาร 30 นาที โดยมีอาการหูดือ และไร้ความรู้สึก เริ่มจากรอบปาก และแพร่ไปยังคอและหน้า จากนั้นจะปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง และอาจเสียชีวิตได้เมื่อระบบทางเดินหายใจไม่ทำงานภายใน 2 ชั่วโมงหลังจากเริ่มมีอาการ

ทั้งนี้ แมงดาทะเลไทยมีอยู่ 2 ชนิด คือ แมงดาถ้วย หรือ เห-รา ตัวเล็กกว่าหางกลมเรียบ แมงดาชนิดนี้เป็นแมงดาที่มีพิษ ทั้งในเนื้อและไข่ อีกชนิดคือแมงดาจวน ที่ตัวใหญ่กว่าแต่หางรูปสามเหลี่ยมมีรอยหยัก แมงดาชนิดนี้เป็นแมงดาที่ไม่มีพิษ สามารถรับประทานได้ อย่างไรก็ตาม ต้องใช้ความเชี่ยวชาญสูงในการจำแนกชนิดของสัตว์แมงดาทะเลทั้งสองชนิด

กรมควบคุมโรค จึงขอเตือนประชาชนให้ระมัดระวังในการรับประทานอาหารทะเลจำพวก แมงดาทะเล หากไม่ทราบชนิดหรือแยกไม่ออกไม่ควรนำมารับประทาน เนื่องจากเป็นสัตว์ที่มีพิษรุนแรง มีโอกาสเสียชีวิตสูง หากมีประชาชนสงสัยว่าได้รับพิษหรือมีอาการผิดปกติตามอาการข้างต้น ขอให้รีบไปพบแพทย์ทันที และแจ้งประวัติการรับประทานอาหารที่สงสัย เพื่อรับการรักษาที่ถูกต้องและทันเวลา สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร.1422

Ref: พิษจากแมงดาทะเล | คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (mahidol.ac.th)

กรมควบคุมโรค
Office design co.,ltd.
★★★★★

FREE

หน้า 2/2

พยากรณ์โรค ฉบับที่ .....